

Exo

Chapter 21

Ukrainian Interlinear

Reference: Ukrainian Ogienko Bible

וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר אָשֵׁר תָּשִׂים לִפְנֵיהֶם: 1
перед-ними покладеш які закони і-ось
[H6440](#) [H4941](#) [H0428](#)

А оце закони, що ти викладеш перед ними:

כִּי תִקְנֶה עֶבֶד עִבְרִי שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד וְבִשְׁבַעַת יָצָא לְחֶפְשִׁי 2
на-свободу вийде а-на-сьомий служитиме років шість єврея раба купиш коли
[H2670](#) [H3318](#) [H7637](#) [H5647](#) [H8141](#) [H8337](#) [H5680](#) [H5650](#) [H7069](#)
קָנָם:
безкоштовно
[H2600](#)

Коли купиш єврейського раба, нехай він працює шість років, а сьомого нехай вийде дармо на волю.

אִם-כֹּנֵפוּ יָבֵא בְּנֵפוֹ יֵצֵא אִם-כֹּנֵפוּ יָבֵא בְּנֵפוֹ 3
і-вийде він дружини чоловік якщо вийде сам прийшов сам якщо
[H3318](#) [H1931](#) [H0802](#) [H1167](#) [H3318](#) [H1610](#) [H0935](#) [H1610](#)
אִשְׁתּוֹ עִמּוֹ:
з-ним дружина-його
[H0802](#)

Якщо прийде він сам один, нехай сам один і вийде; коли він має жінку, то з ним вийде й жінка його.

אִם-אֲדָנָיו יִתֶּן יָבֵא בְּנֵפוֹ יֵצֵא אִם-אֲדָנָיו יִתֶּן יָבֵא בְּנֵפוֹ 4
дружина дочок або синів йому і-народить дружину йому дасть пан-його якщо
[H0802](#) [H1323](#) [H3205](#) [H0802](#) [H5414](#) [H0113](#)
וְיִלְדֶיהָ תִּהְיֶה לְאֲדָנָיָהּ וְהוּא יֵצֵא בְּנֵפוֹ:
сам вийде а-він панові-її належатимуть і-діти-її
[H1610](#) [H3318](#) [H1931](#) [H0113](#) [H1961](#) [H3206](#)

Якщо пан його дасть йому жінку, і вона породить йому синів або дочок, — та жінка та діти її нехай будуть для пана її, а він нехай вийде сам один.

וְאִם-אָמַר יֹאמֵר הָעֶבֶד אֶהְבֵּתִי אֶת-אֲדָנָי אֶת-אִשְׁתִּי וְאֶת- 5
і дружину-мою — пана-мого — люблю-я раб скаже кажучи а-якщо
[H0853](#) [H0802](#) [H0853](#) [H0113](#) [H0853](#) [H0157](#) [H5650](#) [H0559](#) [H0559](#)
בְּנֵי לֹא יֵצֵא:
на-свободу вийду не дітей-моїх
[H2670](#) [H3318](#) [H3808](#)

А якщо раб той щиро скаже: „Полюбив я пана свого, жінку свою та дітей своїх, — не вийду на волю”,

וְהִגִּישׁוּ אֵלָיו אֲדָנָיו אֶל-הַתְּהָלִים אֶל-תְּדִלֹתָיו אִם-אֲדָנָיו 6
до або дверей до і-підведе-його суддів до пан-його і-приведе-його
[H0413](#) [H0413](#) [H5066](#) [H0430](#) [H0413](#) [H0113](#) [H5066](#)
וְרָצַע וְרָצַע אֲדָנָיו אֶת-אֲדָנָיו 7
— повіки і-служитиме-йому шилом вухо-йому — пан-його і-проколе одвірка
[H5769](#) [H5647](#) [H4836](#) [H0241](#) [H0853](#) [H0113](#) [H7527](#) [H4201](#)

то нехай його пан приведе його до суддів, і підведе його до дверей або до бічних одвірків, та й проколе пан його вухо йому шилом, — і він буде робити йому повіки!

7 וְכִי- יִמְכַר אִישׁ אֶת- בְּתוּלוֹ לְאִמָּהּ לֹא תֵצֵא תַצֵּא כַצֵּאת הָעֶבְרִים:
раби як-виходять вийде не в-рабині дочку-свою — хтось продасть і-коли
[H5650](#) [H3318](#) [H3318](#) [H3808](#) [H0519](#) [H1323](#) [H0853](#) [H0376](#) [H4376](#)

А коли хто продасть дочку свою на невільницю, — не вийде вона, як виходять раби.

8 אִם- רָעָה בְּעֵינַי אֲדַנֶּיהָ אִשְׁרָ- [לֹא] לוֹ) יַעֲדָה וְהִפְדָּה
нехай-викупить-її назначив-її собі — який пана-її в-очах погана якщо
[H6299](#) [H3259](#) [H3808](#) [H0113](#)
לְעַם נֹכְרִי לֹא- יִמְשַׁל לְמַכְרָהּ בְּבִגְדוֹ- בָּהּ:
народові чужому не має-права продати-її зрадивши
[H0898](#) [H4376](#) [H4910](#) [H3808](#) [H5237](#)

Якщо вона негодна в очах свого пана, який призначив був її собі, то нехай позволить їй викупити. Не вільно йому продати її до народу чужого, коли зрадить її.

9 וְאִם- לְבָנוּ יִיעֲדָנָה כַּמִּשְׁפָּט הַבָּנוֹת יַעֲשֶׂה- לָּהּ:
а-якщо синові-своєму назначить-її за-законом дочок зробить їй
[H1323](#) [H4941](#) [H3259](#)

А якщо призначить її для сина свого, то зробить їй за правом дочок.

10 אִם- אַחֲרַת יִקַּח- לוֹ שְׂאֵרָה כְּסוּתָהּ לֹא יִגְרַע:
якщо іншу візьме собі їжу-її одяг-її не зменшить
[H1639](#) [H3808](#) [H5772](#) [H3682](#) [H7607](#) [H3947](#) [H0312](#)

Якщо візьме собі іншу, то не зменшить поживи їй, одязі їй і подружнього пожиття їй.

11 וְאִם- שְׁלֹשׁ- אֱלֹהִים לֹא יַעֲשֶׂה לָּהּ וַיִּצְאָה אִין כֶּסֶף:
а-якщо трьох цих не зробить їй вийде і-виїде безкоштовно без грошей
[H3701](#) [H0369](#) [H2600](#) [H3318](#) [H3808](#) [H0428](#) [H7969](#)

А коли він цих трьох речей не робитиме їй, то вона вийде дармо, без окупу.

12 מִכָּה אִישׁ נָמַת וְנָמַת מוֹת יוֹמַת:
хто-вдарить людину і-помре помре смертю
[H4191](#) [H4191](#) [H4191](#) [H0376](#) [H5221](#)

Хто вдарить людину, і вона вмре, той конче буде забитий.

13 וְאִשֶׁר לֹא צָדָה וְהָאֱלֹהִים אָנָּה לְיָדוֹ וְשִׁמְתִי לָךְ מְקוֹם אֲשֶׁר
а-хто не чатував, а Бог підвів кого в його руку, то дам тобі місце, куди той утече.
יָנוּס שָׁמָּה:
втече туди
[H4725](#) [H3808](#) [H8033](#) [H5127](#)

А хто не чатував, а Бог підвів кого в його руку, то дам тобі місце, куди той утече.

14 וְכִי- יִזַּד אִישׁ עַל- רֵעֵהוּ בְּעָרְמָה מֵעַם
а-коли зумисне хтось проти ближнього-свого підступом
[H6195](#) [H2026](#) [H7453](#)
מִזְבְּחֵי מוֹתוֹת: ס
жертвенника-Мого на-смерть
[H4191](#) [H3947](#) [H4196](#)

А коли хто буде замишляти на ближнього свого, щоб забити його з хитрістю, — візьмеш його від жертовника Мого на смерть.

וּמָכָה	אָבִיו	וְאִמּוֹ	מוֹת	יוּמָת:	ס
i-хто-вдарить	батька-свого	i-матір-свою	смертю	помре	—
H5221	H0001	H0517	H4191	H4191	

А хто вдарить батька свого чи матір свою, той конче буде забитий.

וְגָנַב	אִישׁ	וּמְכָרוֹ	וְנִמְצָא	בְּיָדוֹ	מוֹת	יוּמָת:	ס
i-хто-вкраде	людину	i-продасть-її	i-знайдуть	в-руці-його	смертю	помре	—
H1589	H0376	H4376	H4672	H3027	H4191	H4191	

А хто вкраде людину і продасть її, або буде вона знайдена в руках його, той конче буде забитий.

וּמְקַלְלֵל	אָבִיו	וְאִמּוֹ	מוֹת	יוּמָת:	ס
i-хто-проклинає	батька-свого	i-матір-свою	смертю	помре	—
H7043	H0001	H0517	H4191	H4191	

І хто проклинає батька свого чи свою матір, той конче буде забитий.

וְכִי-	יְרִיבוּ	אֲנָשִׁים	וְהָקָה-	אִישׁ	אֶת-	רֵעֵהוּ	בְּאֶבֶן	אוֹ
i-коли	посваряться	люди	i-вдарить	один	—	ближнього-свого	каменем	або
	H7378	H0376	H5221	H0376	H0853	H7453	H0068	

בְּאֶגְרוֹ	וְלֹא	יוּמָת	וְנָפַל	לְמִשְׁכָּב:
кулаком	i-не	помре	але-зляже	в-ліжко
H0106	H3808	H4191	H5307	H4904

А коли будуть сваритися люди, і вдарить один одного каменем або кулаком, і той не вмере, а зляже на постелю,

אִם-	יָקוּם	וְהִתְהַלֵּךְ	בְּחוּץ	עַל-	מִשְׁעֲנֵתוֹ	וְנָקָה
якщо	підніметься	i-ходитиме	надворі	на	палицю-свою	i-буде-очищений
		H1980	H2351			H5352

הַמָּכָה	רַק	שְׁבֹתוֹ	יִתֵן	וְרָפָא	יִרְפָּא:	ס
той-хто-вдарив	лише	за-простій-його	заплатить	i-зцілючи	зцілить	—
H5221	H7535	H7674	H5414	H7495	H7495	

якщо встане й буде проходжуватися надворі з опертям своїм, то буде оправданий той, хто вдарив, тільки нехай дасть за прогання часу його та справді виликує.

וְכִי-	יָכֹה	אִישׁ	אֶת-	עַבְדּוֹ	אוֹ	אֶת-	אֲמָתוֹ	בְּשֶׁבֶט	וּמָת
i-коли	вдарить	хтось	—	раба-свого	або	—	рабиню-свою	палицею	i-помре
	H5221	H0376	H0853	H5650		H0853	H0519	H7626	H4191

תַּחַת	יָדוֹ	נֶקֶם	יִנְקָם:
під	рукою-його	помстою	буде-помщений
H8478	H3027	H5358	H5358

А коли хто вдарить раба свого або невольницю свою кием, а той помре під рукою його, то конче буде покараний той.

אָדָּה	אִם-	יוֹם	אוֹ	יוֹמַיִם	יַעֲמֹד	לֹא	יָקָם	כִּי	כֶסֶף
але	якщо	день	або	два	проживе	не	буде-покараний	бо	гроші-його
H0389		H3117		H3117	H5975	H3808	H5358		H3701

הוּא:	ס
він	—
H1931	

Тільки якщо той переживе день або два дні, то не буде покараний, бо він — його гроші.

22 וְכִי־ יִנָּצוּ אַנְשִׁים וְנִגְפוּ אִשָּׁה הָרָה וַיִּצְאוּ יְלָדֶיהָ וְלֹא יִהְיֶה אַסּוֹן
 i-коли б'ються люди i-вдарять жінку вагітну i-вийдуть діти-її i-не буде шкоди
[H0611](#) [H1961](#) [H3808](#) [H3206](#) [H3318](#) [H0802](#) [H5062](#) [H0376](#)

עֲנוּשׁ יֵעָנֵשׁ כְּאִשּׁוֹר יִשֵּׁת עָלָיו כֶּעַל הָאִשָּׁה וְנָתַן
 покаранням буде-покараний як на-нього накладе на-нього дружини i-заплатить
[H5414](#) [H0802](#) [H1167](#) [H7896](#) [H6064](#) [H6064](#)

בְּפִלְאִים:
 через-суддів
[H6414](#)

А коли будуть битися люди, і вдарять вагітну жінку, і скине вона дитину, а іншого нещастя не станеться, то конче буде покараний, як покладе на нього чоловік тієї жінки, і він дасть за присудом суддів.

23 וְאִם־ אַסּוֹן יִהְיֶה וְנִתְּתָה נַפְשׁוֹ נַפְשׁוֹ תָּחַת נַפְשׁוֹ:
 a-якщо шкода буде то-даси душу за душу
[H5315](#) [H8478](#) [H5315](#) [H5414](#) [H1961](#) [H0611](#)

А якщо станеться нещастя, то даси ду́шу за ду́шу,

24 עֵינַי תָּחַת עֵינַי שֵׁן תָּחַת שֵׁן שֵׁן יָד תָּחַת יָד רֶגְלִי תָּחַת רֶגְלִי:
 око за око зуб за зуб око за око руку за руку руку за руку ногу за ногу
[H7272](#) [H8478](#) [H7272](#) [H3027](#) [H8478](#) [H3027](#) [H8127](#) [H8478](#) [H8127](#) [H8478](#)

око за око, зуба за зуба, руку за руку, ногу за ногу,

25 כּוֹיָהּ תָּחַת כּוֹיָהּ פָּצַע תָּחַת פָּצַע תְּבוּרָהּ תָּחַת תְּבוּרָהּ:
 опік за опік рану за рану синець за синець
[H2250](#) [H8478](#) [H2250](#) [H6482](#) [H8478](#) [H6482](#) [H3555](#) [H8478](#) [H3555](#)

опáрення за опарення, рану за рану, синяка за синяка.

26 וְכִי־ יִכֶּה אִישׁ אֶת־ עֵינַי עַבְדּוֹ אִו־ אֶת־ עֵינַי אִמְתּוֹ
 i-коли вдарить хтось око раба-свого око або рабині-своєї
[H0519](#) [H0853](#) [H5650](#) [H0853](#) [H0376](#) [H5221](#)

וְשִׁחַתָּהּ לְחַפְּשֵׁי יִשְׁלַחְנֶנּוּ תָּחַת עֵינָיו:
 і-знищить-його на-свободу відпустить-його око-його
[H8478](#) [H7971](#) [H2670](#) [H7843](#)

А коли хто вдарить в око раба свого, або в око невольниці своєї, і знищить його, той на волю відпустить його за око його.

27 וְאִם־ יִכֶּה שֵׁן עַבְדּוֹ אִו־ אֶת־ עֵינַי לְחַפְּשֵׁי יִשְׁלַחְנֶנּוּ
 a-якщо зуб раба-свого або рабині-своєї зуб на-свободу виб'є рабині-своєї
[H7971](#) [H2670](#) [H5307](#) [H0519](#) [H8127](#) [H5650](#) [H8127](#)

תָּחַת שֵׁנוֹ:
 за зуб-його
[H8127](#) [H8478](#)

А якщо виб'є зуба раба свого, або зуба невольниці своєї, той на волю відпустить того за зуба його.

28 וְכִי־ יִנַּח שׁוֹר אֶת־ אִישׁ אִו־ אֶת־ אִשָּׁה וְנָמַת סָקוּל
 i-коли віл забодає або чоловіка або жінку i-помре каменуючи
[H5619](#) [H4191](#) [H0802](#) [H0853](#) [H0376](#) [H0853](#) [H7794](#) [H5055](#)

נִקְיִ: יִסְגַּל הַשּׁוֹר וְלֹא יִאָּכַל אֶת־ בְּשָׂרוֹ וּבַעַל הַשּׁוֹר נִקְיִ:
 буде-побитий-камінням віл і-не їстимуть а-хазяїн м'яса-його невинний вола
[H7794](#) [H1167](#) [H1320](#) [H0853](#) [H0398](#) [H3808](#) [H7794](#) [H5619](#)

А коли віл ударить чоловіка або жінку, а той умре, конче буде вкаменований той віл, і м'ясо його не буде їджене, а власник того вола невинний.

29 וְאִם שׁוֹר נֹחַ הוּא מִתְּמָל שְׁלֹשׁ וְהוּעַד בְּבַעְלֵי וְלֹא
 i-ne hazya'ina-його i-застерігали рaніше здавнa він бодливий віл a-якщо
[H3808](#) [H1167](#) [H8032](#) [H8543](#) [H1931](#) [H5056](#) [H7794](#)

וְשָׁמְרֵנִי וְהֵמִית אִישׁ אִו אִשָּׁה הַשּׁוֹר וְנָם יִסְקָל
 i-також буде-побитий-камінням віл жінку або чоловіка i-вб'є стеріг-його
[H1571](#) [H5619](#) [H7794](#) [H0802](#) [H0376](#) [H4191](#) [H8104](#)

בְּעָלָיו וְיָמָת:
 hazya'in-його помре
[H4191](#) [H1167](#)

А якщо віл був битливим і вчора, і третього дня, і було те засвідчене у власника його, а той його не пильнував, і заб'є той віл чоловіка або жінку, — буде він укаменований, а також власник буде забитий.

30 אִם-כָּפַר יוֹשֵׁת עָלָיו וְנָתַן פְּדוֹן נַפְשׁוֹ כָּכָל אֲשֶׁר-
 що згідно-з-усім душі-своєї викуп i-дасть на-нього буде-покладений викуп якщо
[H3605](#) [H5315](#) [H5414](#) [H7896](#)

יִוָּשֵׁת עָלָיו:
 на-нього буде-покладено
[H7896](#)

Якщо на нього буде накладений викуп, то дасть викупа за душу свою, скільки буде на нього накладене.

31 אִו-בֵּן יָנָח אִו-בֵּת בַּת יָנָח יַעֲשֶׂה לָּו:
 йому буде-зроблено цим за-законом забодає дочку чи забодає сина чи
[H2088](#) [H4941](#) [H5055](#) [H1323](#) [H5055](#)

Або вдарить віл сина, або вдарить дочку, — буде зроблено йому за цим законом.

32 אִם-עֶבֶד יָנָח הַשּׁוֹר אִו אֲמָה וְכֶסֶף שְׁלֹשִׁים שְׁקָלִים יִתֵּן
 дасть шекелів тридцять срібла рабиню або віл забодає раба якщо
[H5414](#) [H8255](#) [H7970](#) [H3701](#) [H0519](#) [H7794](#) [H5055](#) [H5650](#)

לְאֲדֹנָיו וְהַשּׁוֹר יִסְקָל:
 — буде-побитий-камінням a-віл панові-його
[H5619](#) [H7794](#) [H0113](#)

33 וְכִי-יִפְתַּח אִישׁ בּוֹר אִו אִשׁ בָּר וְלֹא יִכְסֶנּוּ
 i-коли відкриє хтось яму або хтось яму i-не яму
[H3680](#) [H3808](#) [H0376](#)

וְנָפַל-שָׁמָּה שׁוֹר אִו הָמֹר:
 i-впаде туди віл або осел
[H2543](#) [H7794](#) [H8033](#) [H5307](#)

А коли хто розкриє яму, або викопає яму й не закриє її, і впаде туди віл або осел,

34 כְּעַל הַבּוֹר יִשְׁלַם כֶּסֶף יָשִׁיב לְבַעְלָיו וְהָיָה לָּו:
 — хазяїн ями заплатить сріблом віддасть хазяїнові-його а-мертве йому
[H1961](#) [H4191](#) [H1167](#) [H7725](#) [H3701](#)

власник ями відшкодує, — верне гроші власникові його, а загинуле буде йому.

35 וְכִי-יִנָּח שׁוֹר-אִישׁ אֶת-שׁוֹר רֵעֵהוּ וְנָתַת וְיִמְכְּרוּ אֶת-
 i-коли віл забодає віл ближнього-свого i-помре i-продадуть
[H0853](#) [H4376](#) [H4191](#) [H7453](#) [H7794](#) [H0853](#) [H0376](#) [H7794](#) [H5062](#)

הַשּׁוֹר הַחַי וְחָצוּ אֶת-כֶּסְפוֹ וְנָם יִחְצְיוּ:
 вола живого i-розділять гроші-його i-також — розділять мертвого
[H2673](#) [H4191](#) [H0853](#) [H1571](#) [H3701](#) [H0853](#) [H2673](#) [H7794](#)

А коли чийсь віл ударить вола його ближнього, і згине той, то продадуть вола живого, а гроші за нього поділять пополювіні, і також загинулого поділять пополювіні.

וְשֹׁמְרוֹ	וְלֹא	שְׁלֵשָׁם	מִתְמוּל	הוּא	נִנְחַ	שׁוֹר	כִּי	נֹדַע	אֹ	36
стеріг-його	i-не	раніше	здавна	він	бодливий	віл	що	відомо	або	
H8104	H3808	H8032	H8543	H1931	H5056	H7794		H3045		
ס	לֹא	יִהְיֶה	וְהָמָת	הַשׁוֹר	תַּחַת	שׁוֹר	יִשְׁלַם	שָׁלַם	בְּעֵלָיו	
—	йому	буде	a-мертвий	вола	за	вола	заплатить	платячи	хазяїн-його	
		H1961	H4191	H7794	H8478	H7794			H1167	

А коли буде відоме, що віл був битливим і вчора й третього дня, а власник його не пильнував його, то конче нехай відшкодує вола за того вола, а забитий буде йому.